

Protokoll fört vid Mälarens vattenvårdsförbunds styrelsemöte 2022-02-18 via Skype

Närvarande

Ordinarie

Solveig Nilsson, ordförande	Västerås stad
Geerth Gustavsson	Eskilstuna kommun
Lars Greger, vice ordförande	Södertälje kommun
Peter Ristikartano	Hallstahammars kommun
Christer Solander	Uppsala kommun
Anna Linusson	Länsstyrelsen i Västmanlands län
Jakob Holmlund	Pfizer AB
Daniel Hellström	Norrvatten
Raili Nilsson	Region Stockholm
Per Pettersson	LRF Mälardalen

Tjänstgörande ersättare

Tomas Rådqvist	Enköpings kommun
Boo Östberg	Knivsta kommun
Ersättare	
Mattias Peterson	Upplands-Bro kommun
Tor Bergman	Uppsala kommun
Anders Hagevi	Ragn-Sells Treatment & Detox AB
Susanne Lindhe	Stockholms vatten och avfall

Sekreterare

Linda Erikols Löfvendahl	Mälarens vattenvårdsförbund
--------------------------	-----------------------------

Övriga

Ingrid Hägermark, förbundschef	Mälarens vattenvårdsförbund
Linda Røjning, vik projektledare	Mälarens vattenvårdsförbund
Malin Kjellin	Sportfiskarna – Sveriges Sportfiske- och Fiskevårdsförbund

§1. Mötets öppnande

Ordförande Solveig Nilsson hälsade alla välkomna till det digitala styrelsemötet i MVVF.

§2. Godkännande av dagordning

Dagordningen godkändes.

§3. Föregående protokoll

Protokollet från föregående styrelsemöte 2021-11-26 godkändes och lades till handlingarna.

§4. Förslag till verksamhetsberättelse och preliminärt årsbokslut 2021

Verksamhetsberättelsen för 2021 är i stort sett färdig, Årsbokslutet är än så länge preliminärt och ska gå igenom av revisorn. Som det ser ut just nu slutar resultatet på ca -28 000 kr. Det slutgiltiga bokslutet kommer att presenteras till nästa styrelsemöte. Då kommer även en uppföljning på budgeten för 2021 med utfall på respektive projekt att finnas med.

Verksamhetsberättelse samt årsbokslut ska beslutas/godkännas på kommande styrelsemöte. Vi räknar med att signera det digitalt även i år.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Önskan om en sammanfattande tabell över vilka mål som sattes och vilka projekt som planerades för 2021 samt hur väl målen har uppfyllts och projekten genomförts. Till exempel kan man redovisa i färgerna grönt, gult och rött för att visa vad som är genomfört, pågående respektive ej genomfört/uppnått.

Uppdelningen i undersökningskostnader och administration som det redovisas i årsbokslutet sedan långt tillbaka, är en uppdelning som inte speglar verksamheten så bra längre. Från nästa år, med ny organisation, är det bra läge att ändra till den uppdelning vi har använt i budgeten sedan några år i miljöövervakning, övriga projekt, Mälaren- en sjö för miljoner, information och administration. Personalkostnaden kan då läggas in under respektive kostnadslag eller projekt. Förbundschefen återkommer med ett förslag på hur vi kan lägga upp den indelningen och uppföljningen från 2022 och framåt vid nästa styrelsemöte.

§5. Medlemsvärvning vid omställning till ”nya” förbundet

Förbundet har kontaktat samtliga åtta kommuner som tidigare varit med i MER men inte medlemmar i MVVF. Vi har fått återkoppling från Sala och Sollentuna att man är i en beslutsprocess om att gå med i förbundet. Förbundschefen ska kontakta övriga sex kommuner till för att få reda på hur de vill göra.

Svartåns vattenråd har meddelat att de vill bli medlemmar i förbundet.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Förslag på Upplands fiskevårdsförening och Mälarens båtförening som potentiella medlemmar.

§6. Omsättning av förbundets vision till verkligheten – hur går det?

Förbundschefen visar hur omställningen går, se bifogad presentation bilaga 1. Nätverken för tjänstemän i tidigare MER-kommunerna ska omarbetas för att kunna omfatta alla medlemskommuner. Elin Ångman får ta hand om den frågan när hon kommer tillbaka i början av april. Nätverket för dricksvattenproducenter ska också vidareutvecklas. Flera nätverk ska startas och vissa har precis startats upp, ett om båtbottnfärger och ett för åtgärdssamordnare runt Mälaren. En viktig del i visionen är att MVVF ska vara en mötesplats för samverkan.

§7. Rapport från Mälarövervakningen

Se bilaga 1. Den översyn av miljögiftsövervakningen som Naturhistoriska riksmuseet hjälpte oss med blev klar och publicerades före årsskiftet. En första överslagsberäkning för provtagning och analyser av miljögifter i vatten enligt vattendirektivet, skulle kunna kosta runt 2,2 miljoner vart sjätte år, vilket utslaget ger ca 370 000 kr/år. Vi arbetar vidare med frågan under året.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Förslag på att jämföra med hur man gör i Vänern.

§8. Rapport Mälaren – en sjö för miljoner

Slutrapporten ska vara klar och skickas med i handlingarna inför nästa styrelsemöte. Avslutning för de som varit medlemmar i MER sker den 24 mars på Elite Stadshotell i Västerås.

Projekt och samarbeten som diskuterats att starta upp i förbundet inom projektutvecklingen inom LIFE IP och tidigare MER som vi nu fortsätter med är:

- Fria vandringsvägar för fisk
- Samordning/vattenplan för Kolbäcksån
- PFAS
- Båtbottnfärger
- Reservvatten
- Övergödning

Uppstartsmöten har genomförts för de flesta grupperingarna nu under början av året.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Det finns väldigt många vandringshinder som inte omfattas av den nationella planen för omprövning av vattenkraften (NAP). Hur ska vi ompröva de vattendragen när vi inte får statliga pengar? Diskussion under mötet där det förtydligas att frågan gäller att hantera de vandringshinder som finns, tanken är inte att riva alla hinder – tanken är att skapa fria vandringsvägar där det behövs.

§9. Rapport LEVA åtgärdssamordning Sagån/Mälaren 2021

En slutrapport har publicerats från framgångsrikt samverkansprojekt i Sala och Norberg under 2021. Projektet har genomförts inom LEVA tillsammans med klimatenheten på Länsstyrelsen. Rapporten finns på förbundets hemsida under ”publikationer”.

Projektet LEVA i Sagån drevs mellan 2019 – 2021, slutrapport har skickats in till Havs- och vattenmyndigheten den 15 februari. Projektet fortsätter 2022 – 2024 med finansiering via LOVA:

- Fortsatt arbete med nya åtgärder
- Pärm med informationsmaterial till utförande vattenorganisationer ska göras
- Strategiskt arbete med att starta upp vattenråd där det saknas runt Mälaren
- Egen delrapport som beskriver genomförande och lärdomar 2019 – 2022

Åtgärdssamordnaren Viktor Kärvinge berättar om hur finansieringen av åtgärder kan gå till. Statliga myndigheter skickar ut pengar genom olika kanaler. Mycket pengar som åtgärdssamordningen använt sig av kommer från LOVA och LONA. Det krävs medfinansiering. MVVF har gått in och borgat en del av projekten, Västerås stad ett annat. Finns en pågående diskussion nationellt om att försöka komma bort från medfinansieringskravet i ansökningsprocessen. Det resulterar i en tung administrativ börda för de som ska utföra åtgärdsarbetet, när man ska redovisa tex arbetade timmar Tanken med medfinansieringen är att det ska finnas ett lokalt engagemang att vilja lägga in pengar i projekten. Men mycket av de ideella timmarna som läggs ner i projektet, läggs redan innan man har fått beslut. De kan inte tillgodoräknas som medfinansiering, som förordningen för stöden är utformade idag. Vanligtvis hinner 80% av de ideella timmarna gå åt innan man får beslut om beviljat stöd. Projektledare Viktor Kärvinge har slagits av den stora medfinansieringsviljan hos markägare och entreprenörer. Ibland är det samma person och företag. Han vill få samarbetsviljan att synas. Det kan till exempel vara ett projekt som man budgeterar för att kosta 100 000 kr, som i slutändan bara kostar 70 000 kr, för entreprenören har varit schysst i hur man räknar, för att man tycker det är roligt att grannen genomför en åtgärd i byn. Den medfinansieringen syns inte idag.

Viktor har pratat med LOVA-handläggarna på länsstyrelsen, som i sin tur har pratat med nationella nätverket för LOVA, om att kunna redovisa en rabatt. Men en rabatt räknas inte som en kostnad. Istället kan man precisera vilka kostnader man har haft för projektet, tex kört sin egen traktor i fyra dagar för att genomföra projektet. Det kan då redovisas som en kostnad och räknas som medfinansiering. Kan detta användas, så kommer det att bli en ny metod som gör det ganska lätt att få fram medfinansiering.

LEVA-projektet har fått borgat mycket pengar från förbundet som medfinansiering för att kunna söka LOVA-medel till åtgärder. Tanken är att inte en krona av det ska användas utan kunna hämtas hem från olika medfinansieringar från privata näringsidkare. Fungerar det här, så har vi en bra modell för hur vi skapar medfinansien och även lyfter det lokala engagemanget.

Projektet kommer att kunna göra nytta för andra när vi hittar dessa modeller. Vi ska följa upp och dokumentera de framsteg vi gjort och de nötter vi knäckt för medfinansiering. Det kan hjälpa till att få igenom mycket fler åtgärder.

I dagsläget läggs det alldeles för mycket pengar på konsulter som tar fram information som markägare redan har. Bättre samarbete direkt med markägare behövs. Det finns så mycket kunskap redan hos markägarna själva.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Bra jobbat! Är mycket viktigt med mindre byråkrati och låta enskilda initiativ styra mer. Förslag på ett studiebesök kring Sagån.

§10. Rapport övriga projekt

Se bilaga.

§11. Riskanalys för Mälaren som dricksvattentäkt och ekosystem

Rapporten är gjord av Mälarens vattenvårdsförbund, förbundets medlemmar och WSP. Den publicerades på förbundets hemsida i december.

Lotta Carlström från WSP, projektledare för arbetet med riskanalysen, redovisade hur arbetet gått till och de viktigaste resultaten, Se presentation, bilaga 2.

Mälaren är Sveriges tredje största sjö och vattentäkt för över två miljoner människor.

Klimatförändringar är en av de största identifierade riskerna med ökad temperatur och extrema värdetförhållanden.

Synpunkter och frågor under styrelsemötet:

Fråga om huruvida de som använder Mälaren som dricksvattentäkt har några dricksvattenreserver. Kortsiktiga reserver finns men ingenting som räcker under en längre period.

Fundering om vad som händer om saltvatten kommer in i Mälaren? Slussen har gjort att det känns tryggt inom en hundraårsperiod. Finns mer att läsa om just detta i rapporten.

§12. Fortsättning efter LIFE IP Rich Waters 2024

Förbundet har haft möten med LIFE:s projektledning om en fortsättning. De har haft funderingar på att söka ett större projekt. De större LIFE-projekten som kommer är 20-åriga projekt. De nuvarande sjuårsprojekten ses som lite för korta, även om många resultat har börjat samlas in.

MVVF fortsätter med projektutvecklingsidéer. Hur ska vi ta vidare kunskapen i LIFE som vi bygger fram just nu?

§13. Årsmöte

Årsmöte den 10 maj kl. 9.30-12.00.

Olika åsikter bland mötesdeltagarna, många föredrar hybridmöten.
Beslut om eventuell lokal för årsmöte och hybridmöte ska tas senare.

Önskemål om att ombuden deltar på plats på årsstämman. Även önskemål om studiebesök efter årsmötet.

Förslag på Uppsala, Ultuna tex, som mötesplats, med studiebesök. Gärna, någon plats i jordbrukslandskapet ”där man gjort åtgärder och mätt en rejäl skillnad med bibehållen produktion av mat”. Ett annat förslag på plats är Eskilstuna med studiebesök kring sjögullsbekämpning.

§14. Övriga frågor

Christian Ottosson från Tyresöåns vattenvårdsförbund har hört av sig angående deras årsmöte på förmiddagen den 29 april i Ulvsunda, och de vill höra mer om vår nya vision för inspiration. Är det någon från styrelsen som är intresserad av att vara med, förutom någon från kansliet? Det går bra att höra av sig till Ingrid i så fall.

Boo Östberg framför att det finns många fördelar med digitala möten och ser gärna att vi i fortsättningen erbjuder möjligheten att delta digitalt på styrelsemötena i MVVF. Vissa möten är det viktigt att ha fysiskt, men många av mötena går med fördel att hålla på distans.

I MVVF har vi resonerat att alla möten inte ska vara fysiska, men alla kan inte vara digitala. Det får bli en balans mellan dessa.

§15. Nästa möte

Ett fysiskt möte planerat den 4 april. Söder om Mälaren ligger nog på tur. Den som kan tänka sig att vara värd för mötet hör av sig till Ingrid.

§16. Mötet avslutas

Vid protokollet

Justeras

Linda Erikols Löfvendahl
Sekreterare

Solveig Nilsson
Ordförande